

Doma

Komaj so zagrizli v jesen, že se nam bliža zima. Tudi prve snežinke so se že pojavile. Mesec november je navadno v znamenju dneva reformacije, ki mu sledi dan spomina na mrtve, okrog obeh praznikov pa se oblikujejo tako imenovane krompirjeve počitnice.

Sindikati se že zelo dolgo ne ukvarjamo več z ozimnicami in podobnimi zadevami, četudi je v glavah nekaterih ta miselnost še vedno močno zasidrana. Jo pa z našimi aktivnostmi uspešno spreminjamo.

Seznanjeni smo, da se v podjetjih sindikalisti pogajajo o višjih plačah in novih/drugačnih plačnih modelih, kar je posledica januarske nove definicije minimalne plače. Pozvali smo vas tudi, da nam javite, če menite, da se dogaja karkoli, kar ni v korist zaposlenih. Tukaj smo, da pomagamo.

V veliko veselje nam je, da se potreba po organiziranju v sindikat čedalje večkrat kaže tudi pri zaposlenih, ki imajo visokošolsko izobrazbo. Aktiv inženirjev v podjetju Bosch Rexroth se je formiral že spomladi in si pod okriljem sindikalne podružnice že dogovoril status v podjetju. Da so samo združeni močni, so ugotovili in tako tudi nastopajo v pogovorih z delodajalcem.

Nadaljujejo se tudi seminarji regij. Sindikalni zaupniki iz Zasavja, Posočja in Gorenjske so pridobivali znanja s področja delovanja svetov delavcev in komunikacije v sindikatu na Krku. Prav tako so seminar izkoristili za deljenje

dobrih praks v svojih podjetjih, kar je za delo sindikalistov zelo pomembno.

V oktobru sta se sestali tudi dve komisiji.

Komisija za enake možnosti SKEI si je sejo organizirala v podjetju Revoz v Novem Mestu. Osrednja tema pogovorov so bili agencijski delavci in invalidi.

Že naslednji dan je v podjetju Preis v Sevnici potekala seja komisije za varnost in zdravje pri delu SKEI. O poklicnem zavarovanju, novostih v zakonodaji in konkretno o varnosti pri uporabi regalov.

Še en dogodek je, ki ga štejemo za tradicionalnega. Srečanje s kolegi iz SMH-IS. Letos smo bili v Trakoščanu.

Obravnavane teme pa:

- prihodnost dela,
- UTD in
- minimalna plača.

In spet izmenjava izkušenj, dobrih in slabih praks.

Materiale najdete [tukaj](#).

Vse naše aktivnosti lahko spremljate tudi na naši spletni strani www.skei.si in na

Ekonomski podatki

V obdobju I-VII 2019/I-VII 2018 se je industrijska proizvodnja znižala za 1,1%, v predelovalnih dejavnostih se je znižala za 0,4%, v C/24-proizvodnja kovin se je znižala za 2,8%, v C/25-proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav se je znižala za 4,5%, v C/26-proizv. računalnikov, el. in opt. izdelkov se je povečala za 6%, v C/27-proizvodnja el. naprav se je zmanjšala za 4,0%, v C/28-proizv. drugih strojev in naprav se je zmanjšala za 2,8%, v C/29-proizv. mot. vozil, prikolic in polprikolic se je povečala za 17,8%, v C/30-proizv. dr. vozil in plovil se je povečala za 3,9%, v C/33-popravila in montaža strojev in naprav se je povečala za 17,8%.

V prej navedenem obdobju so se prihodki od prodaje v industriji realno povečali za 1,2%, v predelovalnih dejavnostih so se povečali za 1,5%, v C/24-proizv. kovin so se zmanjšali za 5,1%, v C/25-proizv. kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav so se zmanjšali za 4,6%, v C/26-proizv. računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov so se zmanjšali za 4,2%, v C/17-proizv. električnih naprav so se zmanjšali za 2,3%, v C/28-proizv. dr. strojev in naprav so se zmanjšali za 4,3%, v C/29-proizv. motornih vozil, prikolic in polprikolic so se povečali za 27,9%, v C/30-proizv. drugih vozil in plovil so se zmanjšali za 31,5%, v C/33-popravila in montaža strojev in naprav so se povečali za 20,4%.

V prej navedenem obdobju so se zaloge v industriji povečale za 2,9% (enako v predelovalnih dejavnostih), v C/24-proizv. kovin so se povečale za 1,1%, v C/25-proizv. kov. izdelkov, razen strojev in naprav so se zmanjšale za 0,2%, v C/26-proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov so se povečale za 20,5%, v C/27-proizv. električnih naprav so se zmanjšale za 7,5%, v C/28-proizv. dr. strojev in naprav so se povečale za 2,1%, v C/29-proizv. mot. vozil, prikolic in polprikolic so se povečale za 8,7%, v C/30-proizv. dr. vozil in plovil so se povečale za 58,9%, v C/33-popravila in montaža strojev in naprav so se povečale za 9,1%.

Za izdatke v letu 2018 so gospodinjstva v Sloveniji porabila povprečno 21.360€ (za 13% več kot leta 2015), od tega so za nakupe življenjskih potrebščin porabila 19.560€ (t. j. 92% vseh porabljenih sredstev: transport, hrana, brezalkoholne pijače, stanovanje) ali 1.630€ na mesec. V letu 2018 so gospodinjstva štela povprečno 2,5 člana, njihova povprečna letna poraba pa je bila:

- 1 člansko 10.090€
- 2 člansko 17.321€
- 3 člansko 24.636€
- 4 člansko 28.458€

Struktura povprečne porabe v letu 2018:

- Transport in komuniciranje 26%
- Stanovanjski stroški in oprema 20%
- Hrana, pijača, tobak 16%
- Oblačila in obutev 7%
- Rekreacija, kultura, zdravstvo 12%
- Drugo 19%

V podjetjih z več kot 10 zaposlenimi je leta 2018 v zvezi s kibernetiko varnostjo 57% podjetij uporabljalo za avtentikacijo močno geslo, 53% podjetij je obveščalo zaposlene o njihovih obveznostih v zvezi z varno uporabo IKT, 14% podjetij je najmanj enkrat naletelo na težave, ki so bile posledica varnostnih incidentov, povezanih z IKT.

Slovenija je v avgustu 2019 povečala izvoz na avgust 2018 za 4,9% (sicer manjši izvoz v države EU, a višji v ostali svet) in uvoz za 4,4%. I-VIII 20129/I-VIII 2018 je bil izvoz višji za 8,9%, uvoz pa višji za 11,3%.

Povprečna bruto plača za avgust 2019 je znašala 1.725,91€ in je bila nominalno višja za 3,4% oz. realno za 1,1% od avgusta 2018. Neto je bila 1.114,16€ in je bila nominalno višja za 2,9% oz. realno za 0,6% kot pred letom dni.

Cene kmetijskih pridelkov so bile v avgustu 2019 povprečno za 4,8% višje kot avgusta 2018: od tega so bile cene rastlinskih pridelkov višje za 4,8%, cene živali in živalskih izdelkov pa so bile višje za 4,7%.

Cene industrijskih proizvodov so bile v septembru 2019 enake kot avgusta 2019 in za 0,4% višje kot pred letom dni: cene proizvodov prodanih na domačem trgu so se povečale za 2,1%, od prodaje na tujih trgih pa so se znižale za 1,3%.

Cene uvoženih proizvodov so bile septembra 2019 za 2,2% višje kot pred letom dni: od tega so bile cene proizvodov dobavljenih iz držav evrskega območja v povprečju nižje za 2,3%, zunaj evrskega območja pa so bile nižje za 2,0%. V novembru 2019 mesečni TOM ostaja 0,1%, letni pa se je zvišal na 1,22%.

V oktobru 2019 je bila mesečna inflacija 0,1%, letna I-X 2019 je bila 1,4%, I-X 2019 je bila 1,9% in medletna X 2019 – XI 2018/X 2018 – XI 2017 je bila 1,6%.

Razpoloženje potrošnikov je bilo tudi v oktobru 2019 nižje kot v prejšnjem mesecu in je doseglo najnižjo vrednost v zadnjih 3 letih (potrošniki so bili najbolj pesimistični glede gospodarskih razmer v državi). Indeks je bil na letni ravni nižji za 6 odstotnih točk, od povprečja leta 2018 pa za 11 odstotnih točk.

Gospodarska klima je bila oktobra 2019 na mesečni ravni nižja za 0,7 odstotnih točk, na letni ravni pa je bila nižja za 7,5 odstotnih točk.

Povprečni mesečni stroški dela na zaposleno osebo za leto 2018 so v Sloveniji znašali 2.286,36€ oz. 18,1€ na uro, kar je za 3,1% več kot leta 2017:

- Prejemki zaposlenih oseb 1.956,53€
- Delodajalčevi socialni prispevki 317,18€
- Stroški izobraževanja 5,85€
- Drugi stroški dela 7,12€
- Davki 3,24€
- Subvencije (zmanjšujejo stroške dela) 3,55€

V EU so bili povprečni stroški dela na uro 27,4€. 1.7.2019 je imela Slovenija 2.089.310 prebivalcev, pri čemer se je delež tujih državljanov povečal na 7,1% ali 148.189 oseb.

Dan starejših

1. oktober je bil mednarodni dan starejših, ki ga je razglasila generalna skupščina OZN leta 1990. Čeprav

starostna meja, na kateri bi se naj začela starost ni določena, jo v Sloveniji določamo s 65 let in več. Tako je bilo s 1.1.2019 v Sloveniji 413.054 oseb ali 18,9% v starosti 65 let in več, 189 oseb pa je bilo starejših od 100 let. Starejši nad 65 let je v Sloveniji več kot otrok do 15 let, leta 2030

pa naj bi bilo starejših nad 65 let 2 krat več kot otrok do 15 let.

Svetovni dan učiteljev

5. oktober je bil svetovni dan učiteljev: letos je bil posvečen razmisleku o problematiki pomanjkanja mladih učiteljev pod geslom: »za več mladih učiteljev in učiteljic - za prihodnost poklica«.

V Sloveniji gre za srenjo generacijo učiteljev, kjer je več kot polovica starih med 30 in 39 let.

Njihove povprečne plače v letu 2018:

- v osnovni šoli starih med 25 in 29 let je bila 1.384€ bruto, kar je približno kar 1.000€ manj kot starejših učiteljev od 65 let
- v visoki šoli v starosti med 25 in 29 let je znašala povprečna bruto plača 1.535 € (starejših od 65 let pa 4.339€).

Svetovni dan dostojnega dela

7. oktober je bil svetovni dan dostojnega dela, pod katerim razumemo: priložnost za delo s poštenim

plačilom, varnost delovnega mesta in socialna varnost, boljše možnosti za osebni razvoj in socialno vključenost, svobodo posameznikov pri izražanju njihovih skrbi in težav pri delu, svobodo združevanja in sodelovanja pri odločitvah, ki vplivajo na njihovo življenje ter enake možnosti in enako obravnavanje za vse moške in ženske ter seveda povezava s kakovostjo dela oz. zaposlitve. Zanimivo je, da je Slovenija v EU med prvimi po kazalniku trajanja dela pri 1 delodajalcu - več kot 1/2 z najmanj 10 let (v Danski manj kot 5 let). Po oceni od 0 -10 je bila v Sloveniji povprečna ocena zadovoljstva s svojim delom 7,5 (več kot ½ je bila zadovoljna s svojim delom v letu 2018).

Svetovni dan hrane

11. oktobra je bil svetovni dan hrane.

V Sloveniji je bila povprečna poraba hrane (vključno s predelavo) na prebivalca v letu 2018:

- 11 kg jajc
- 126 kg žita
- 67 kg krompirja
- 34 kg belega sladkorja
- 117 kg zelenjave
- 152 kg sadja
- 93 kg mesa

V prehrambeni industriji Slovenije je delalo 2.360 podjetij s 16.552 zaposlenimi, ki so ustvarila 2,1 milijarde € prihodka, s povprečno mesečno bruto plačo 1.361€ in 30.147€ dodane vrednosti na zaposlenega.

Dan boja proti revščini

17. oktober
Mednarodni dan
boja proti revščini

17. oktober je bil svetovni dan boja proti revščini, ki ga je razglasila generalna skupščina OZN leta 1992 – namenjen je opozarjanju na problem revščine v svetu in spodbujanju aktivnosti za njeno zmanjševanje. Statistični uradi evropskih držav merijo relativno revščino: ugotavlja se, koliko ljudi je revnih v primerjavi z drugimi – predpostavka: relativno revni so tisti ljudje, ki si zaradi nizkega dohodka ne morejo privoščiti načina življenja, ki je običajno za družbo, v kateri živijo. Relativno revščino merimo s stopnjo tveganja revščine – kolikšen delež ljudi živi v gospodinjstvih, katerih neto razpoložljiv dohodek je nižji od praga revščine. Ta delež je v EU 16,9% ali okoli 85 mio ljudi, v Sloveniji pa lani 13,3% ali 286.000 ljudi (manjši

delež je imelo v EU le 5 držav) – prag v Sloveniji je bil lani 662€/mesec/odraslega člana gospodinjstva. V EU je bil delež socialne izključenosti 22,4%, v Sloveniji pa 16,2% (v EU le v Češki manj).

Dan statistike

20. oktober je bil evropski dan statistike, ki ima letos slogan: boljši podatki, boljše življenje.

SURS si že 75 let prizadeva, da bi ljudje pri sprejemanju odločitev v čim večji meri uporabljali verodostojne informacije in podatke v poslovnem in osebem življenju.

Dan varčevanja

31. oktober je bil svetovni dan varčevanja. Stopnja bruto varčevanja gospodinjstev v Sloveniji je bila 12,8% v letu 2018 (na 6. mestu v EU), kar je za 0,2 odstotni točki več kot leto prej – v EU povprečno 10,0% in v evrskem območju povprečno 12,4%.

Poslana strokovna gradiva

- Sindikalna lista za oktober 2019
- Plače za avgust 2019
- Inicijativa EU o minimalni plači
- Vključevanje socialne razsežnosti

Aktivnosti sindikalnih podružnic SKEI

- Resistec, Krško: pogajanja za PKP
- Skupina Kolektor: spreminjanje PKP
- Metal d.o.o., Ravne: sklepanje nove PKP

Na tujem

Na Nizozemskem je bil dosežen dogovor po 4 mesecih pogajanj in izvedbi opozorilnih stavk za povišanje plač v kovinski industriji in inženiringu:

- 1.12.2019 za 3,5%
- 1.7.2020 za 3,5%
- 1.3.2021 za 0,93%

Čeprav je delodajalska stran v Avstriji najprej ponujala le 1,8% povišanje osnovnih plač ob 1,77% inflaciji, so po grožnji s stavko v 5. krogu pogajanj pristali na povišanje najnižje plače za 4,46% na 2.000,00€ in ostalih plač med 2,6 in 2,8% v kovinski tehnologiji – za ostalih 5 sektorjev so pogajanja še v teku.

Iz Uradnih listov RS

- Št. 59 z dne 4.10.2019: Zakon o spremembah zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v RS
- Št. 64 z dne 25.10.2019: Sklep o makrobonitetnih omejitvah kreditiranja prebivalstva, Ugotovitveni sklep o izredni uskladitvi pokojnin in drugih prejemkov od 1.12.2019, Sklep o najvišji in najnižji pokojnini.

